

SOMMARLÄGER

För Fred och klimaträttvisa

3-6 juli 2025
på Kursgården Lindsberg

en rapport
av Bernt Lindberg

SOMMARLÄGER 3-6 juli

PROGRAM

Torsdag 3/7

10:00 - 12:30 Incheckning

12:30 - 14:00 Lunch + fortsatt incheckning

15:00 - 16:00

”Upprustning, handelskrig och ökad risk för ett 3:e världskrig - vad är det som händer och varför just nu?” - Motsättningarna mellan USA, EU och BRICS-länderna med Kina/Ryssland i spetsen ökar nu dramatiskt. Vad är de bakomliggande ekonomiska grundorsakerna till detta och hur ska vi förstå de nuvarande dramatiskt ökade politiska motsättningarna mellan världens stormaktsledare?

Inledare: Fredsforskaren Hans Abrahamsson

16-16.30 Fika

16.30 - 18.00

- ”Världen behöver fred, social- och klimaträttvisa nu!” - Paneldiskussion Åke Eriksson - Svenska freds, Karmapriya Muschött – ordf Jordens Vänner och Andreas Falk - Folk mot DCA. Roberto Tarmayo-Hokkanen – ordf Palestina Grupperna Sverige. Hur kan vi bygga en internationell massrörelse i Sverige, i Europa och övriga världen kring fred, klimat/miljö och social rättvisa - genom ex. gemensamma internationella aktionsdagar, Stop Rearm Europe, andra initiativ? Vilka möjligheter och utmaningar ser vi?

18:00 - 19:00 Middag

19:00 - 22:00 Lära känna varann - aktivitet + allsång och musik/spel

Fredag 4/7

08:00 - 09:30 Frukost

09:30 - 11:00

”Inre frid - yttre fred” - info/föreläsning meditation mm. Stress kontra avslappning - hur kan vi brinna för fred-och klimatfrågor utan att bränna ut oss? Föreläsningar och praktisk pröva på. Amanda Forsblad

håller en liten grundkurs i centrala nervsystemet. Ing-Marie och Sixten Olovsson från Veda House introducerar Trancendental Meditation - Beatles gamla guru Maharishis praktik - via kvantfysik, olika medvetandetilstånd och globalt fredsarbete i stor-skaliga meditationsgrupper. Pål Dobrin, grundare Meditationslärar- och changemakerprogrammet CARE föreläser och tar oss med på en upplevelsebaserad resa som ger både hopp och insikter.

11.00 - 11.15 Paus

Fredag - fortsättning

11:15 - 12:30 – Parallella aktiviteter:

Prova på/praktiska övningar – under ledning av Pål samt Ing-Marie och Sixten

Diskussioner/planer - Appellen för gemensamma internationella aktionsdagar samt förslaget om Fredskorridoren genom Europa

12:30 -14:00 Lunch

14:00 - 15.30

- ”Troendes och samfundens betydelse i freds- och klimatkampen” - vilken viktig roll/uppgift kan tron och samfunden utgöra - Lennart Renöfält pastor i Equmeniakyrkan och Jorunn Rådberg från Guds Hus i Fisksätra - visar positiva och betydelsefulla exempel från verksamhet för fred, klimat/miljö och social rättvisa.

15:30 - 16:00 Fikapaus

16:00 - 17:30

“Tystande av meningsmotståndare - strategier och motstrategier” – Aktivister dödas, förföljs och hotas över hela världen. Misskreditering, hat och förföljelse ökar även här hemma och drabbar minoriteter, forskare, journalister, feminister, kulturutövare och offentliganställda m.fl. Hur kan vi kunskapsdelat och vara förberedda, hjälpas åt att försvara varandra mot både våldshögern och statens maktapparat? Vad kan vi lära av historien och av dem med egen färsk erfarenhet? Miniföreläsningar, filmklipp, panelsamtal. Talare: Jasmine Qazbegi, Folkets advokatbyrå, Tord Björk från Jordens Vänner/Folk och fred.

17:30 - 19:00 Middag

19:00 - 22:00 Folkmusikgruppen Manna uppträder (se musikvideon ”Inte mina söner” på youtube) – mer musik och annat

Lördag 5/7

08:00 - 09:30 Frukost

09:30 - 11:00

”Palestina/Israel konflikten - hur kan dödandet i Gaza stoppas och en varaktig fred byggas?” - Inbjudna är representanter för JIPF (Judar för en Israelisk-Palestinsk Fred) och Palestinagrupperna som båda jobbar för stopp på folkmordet i Gaza och för en hållbar fred mellan judar och palestinier, Talare: Damian Migueles Chazaretta- Judar för en Israelisk/Palestinsk Fred/JIPF och Roberto Tamayo Hokkanen - ordf. Palestinagrupperna Sverige

11:00-11:15 Paus

Lördag 5/7 - fortsättning

11:15- 12:30

Natalia Zelewska från antirasistsika ungdomsrörelsen United for Intercultural action boende i Wien, berättade om sitt engagemang för mänskliga rättigheter. Detta ersatte punkten ”Gemensam säkerhet och fred i Europa - vilken betydelse kan Helsingfors +50 och OSSE ha?” som bortföll då föreläsaren inte kunde komma.

12:30 -14:00 Lunch

14:00 - 15:30

- ”Klimat och miljö nödläge i världen - hur kan vi förändra våra samhällens ekonomiska system?” Vi ser filmen ”Outgrow the system” (2023 Råfilm) av Cecilia Paulsson och Anders Nilsson som är en bra utgångspunkt för diskussioner/samtal.

15:30 - 16:00 Fikapaus

16:00 - 17:30 - Parallella aktiviteter:

Kreativ freds-och klimatverkstad - från huvud till hand - vi skapar tillsammans
Samtal/diskussioner om filmens budskap - samt Valfärdsekonomi och WeALL den internationella organisationen som arbetar för detta

17:30 - 19:00 Middag

19:00 - 22:00 ”Öppen scen” – alla som kan och vill bidrar med någon sång, dikt, rolig/lärorik anekdot/historia eller vad som helst annat kulturellt för att roa och underhålla varann.

Söndag 6/7

08:00 - 9:30 Frukost

09:30 - 12:00

- ”Fredskultur - en överlevnadsfråga!” - Vad betyder fredskultur egentligen och hur ser en fredens estetik ut 2025? Hur organiserar sig kulturutövare för fred, klimat/miljö- och social rättvisa nu?
Medverkande: Lorenz Jolin, Erik Lindqvist och Astrid Ståhlberg från Artister för fred.
- Avslutning” - utvärdering

12:30 -14:00 Lunch - städning och Avresa

Rapportens text: Bernt Lindberg
Foton: Bernt Lindberg och Tord Björk
Layout: Tord Björk
Banner för lägret: Amanda Forsblad

Bernt LinderGs sammanfattning av lägret:

Civilsamhälle för fred och utveckling

Vi har en global utveckling som kan sluta mycket illa, sade fredsforskaren Hans Abrahamsson på ett möte i Falun med en lång rad organisationer på freds- och miljöområdet. Men civilsamhället kan organisera det som politikerna inte gör.

Abrahamsson pekade på att de grundläggande orsakerna till konflikten i Ukraina främst handlar om identitet och kulturellt erkännande. Den globala konflikten handlar ytterst om det regelverk som skapades av västmakterna 1944 för att under USA:s ledning slå vakt om västvärldens livsformer, levnadssätt och livsstil. Efter den koloniala befrielsen efter andra världskriget blev de självständiga länderna tvingade att underkasta sig detta regelverk för att få tillgång till lån och bistånd från västvärlden.

USA:s misslyckade försök att rädda den liberala världsordningen påskyndar övergången från en unipolär till en multipolär värld. Försöken att minska Kinas inflytande i Asien medförde att Xi Jinpins regering såg sig tvingad att agera för att stärka sitt inflytande inom det Globala Syd. Trump inser att USA förlorat sitt unilaterala ledarskap och vill förstöra världsordningen och bana väg för en ny typ av amerikansk dominans genom uppdelning i intresser mellan stormakterna utifrån en bilateral makt-hierarki. Varken västvärldens eller eurasienländernas utvecklingstänkande tyder på förutsättningar att lösa krisen, knappast heller de nordiska ländernas.

Abrahamsson och deltagarna från en lång rad ideella organisationer på freds- och miljöområdet var överens om hur vi kan gå vidare:

-Vi lever i räds-lans tid – räds-lan kan bara hanteras genom mänskliga möten och demokratiska samtal. Den fredskonferens som hölls i Helsingfors för 50 år sedan misslyckades, vi behöver en ny fredskonferens, Helsinki+50, arrangerad av det globala civilsamhället. The Helsinki+50 People's Initiative har redan skickat ut en uppmaning att underteckna "The Helsinki+50 Peoples Declaration on Common Security and Human Rights".

Vi behöver också en konferens om hållbar utveckling. Det är viktigt att skapa en mindre tillväxt-, konsumtions- och energikrävande utveckling för

västvärlden, med utrymme för befolkningen i det globala syd att skapa ökad materiell standard och ökat välbefinnande. Värdeöverföringarna från Syd till Nord måste minska.

Bägge konferenserna måste inleda samtal om en utveckling som är långsiktigt hållbar – ekologiskt, ekonomiskt, socialt och existentiellt.

Civilsamhället är på god väg att organisera sig, lokalt och globalt. Karmapriya Muschött är ordförande i svenska Jordens Vänner, en global organisation som finns i 75 länder med två miljoner medlemmar:

-Vi är en rörelse för fred, miljö och rättvisa. Nu skapar vi en ny, bred internationell rörelse, med plattformar och kampanjer som binder ihop våra frågor, som lyfter kopplingarna mellan militarism, klimat, rasism och ojämlikhet. Vi behöver gemensamma internationella aktionsdagar där vi synliggör alternativen och står upp för samma vision. Med en internationell aktionsgrupp ska vi nå flera som är övertygade om bristerna i dagens utveckling.

På det fyra dagar långa mötet med devisen fred på jorden – fred med jorden berättade en rad talare hur de organiserar sig lokalt, nationellt och globalt. Kyrkornas världsråd samarbetar med andra tros-samfund. Grön kyrka engagerar 10 000 församlingar i Europa. Palestinarörelsens många organisationer samarbetar internationellt. Och sociala företag arbetar brett med lokal deltagande ekonomi.

Bernt Lindberg

På nästa sida: Det upprop för aktionsdagar för fred på och med Jorden som formulerades under lägret och som nu blir verklighet under globala aktionsveckan för fred och klimaträttvisa 15-21 september och aktionsdagen StopRearmEurope 21 september då också flera andra initiativ för klimaträttvisa och fred ordnar aktiviteter; se mer information på:

**<https://www.artisterforfred.se/>
nätverket-fred-klimat**

FRED *på & med* JORDEN

Vi lever idag i en värld som skenar mot klimatkollaps, folkrättens sammanbrott och hotet om kärnvapenkrig. Världen rustar upp – inte bara militärt, utan människor vänds mot varandra. Hatet växer, konflikter om resurser, makt och herravälde sliter sönder samhällen. Samtidigt förlorar vi tid, resurser och kraft att möta de verkliga hoten: klimatförändringar, ekologisk kollaps, ojämlikhet och social otrygghet. Vi delar denna Jord, vatten och luft med allt levande. Vi har bara en planet. Framtiden är gemensam – eller inte alls.

Motståndet formuleras nu över hela världen genom initiativ för fred och klimaträttvisa, som exempelvis *STOP ReArm Europe* (STOPREARM.ORG). För andra året i rad anordnas *Global Week of Action for Peace and Climate Justice*, 15–21/9, 2025. Årets tema är “Divest from war – invest in the just transition”, med en tydlig uppmaning: att våra rörelser går samman för att agera för en avmilitariserad rättvis omställning.

(CLIMATEMILITARISM.ORG/WEEKOFACTION)

En ny tid är här

Över hela världen växer en rörelse för fred, omsorg och ansvar, för varandra och för planeten. En värld i fred, frihet och jämlikhet, med rättvis tillgång till mat, vatten och livsnödvändigheter är möjlig. Det är inte en dröm, utan ett val. Vi står inför en historisk möjlighet att forma en hållbar framtid, byggd på solidaritet och rättvisa. Detta är ett upprop till samling: för att avveckla krigsekonomin och investera i en rättvis omställning – för fred, klimaträttvisa och gemensam säkerhet.

Vi gör det tillsammans

Låt oss skapa återkommande aktionsdagar – lokalt, nationellt och globalt – där människor, rörelser och samfund förenas i handling. Låt oss vända uppgivenhet till

hopp och handlingskraft. Startskottet blir den globala aktionsveckan 15–21 september 2025, med FN:s internationella fredsdag den 21 september som höjdpunkt. Därefter fortsätter vi – oförtrutet!

Syftet är att:

- Väcka framtidstro genom konkreta lösningar.
- Stärka samarbetet för Fred, miljö- och klimaträttvisa.
- Inspirera till en avmilitariserad och rättvis omställning med respekt för människa och natur.
- Fira vår förmåga till samarbete, medkänsla och förändring.

Vår gemensamma grund

Under parollen *Fred på Jorden & Fred med Jorden* enas vi för:

- *Alla människors lika värde* – mänskliga rättigheter, jämlikhet och solidaritet.
- *Fredlig samverkan* – konflikter löses med dialog, inte våld.
- *Omsorg om jorden* – vi tar hand om och skyddar vårt enda hem.
- *Hoppets kraft* – hopp skapas genom handling.

En levande rörelse för livet

Vi vill bygga en öppen, partipolitiskt obunden plattform där mångfald ses som en styrka.

Vi väljer livet.

Vi väljer fred.

Vi väljer framtiden.

Tillsammans skapar vi en värld där både människa och natur kan blomstra.

Vi välkomnar konst, samtal, skolaktioner, gudstjänster, konserter, fredliga manifestationer och marscher, där alla bidrar med sina uttryck under vår gemensamma paroll.

Kom med – **för Fred på Jorden & Fred med Jorden!**

Sommarlägret på Lindsberg 3-6 juli 2025 för fred och klimaträttvisa

Torsdag 3/7

Torsdagen inleddes av Hans Abrahamsson om att världen är upp och ner på temat ”Upprustning, handelskrig och ökad risk för ett 3:e världskrig - vad är det som händer och varför just nu?” Se sammanfattning av lägret i början av rapporten samt hela föredraget i slutet.

Ovan: publiken samtalar med Hans Abrahamsson

Panelssamtal. Världen behöver fred, social- och klimaträttvisa nu!

Deltagare Åke Eriksson, Svenska freds, Karmapriya Muschött, ordf Jordens Vänner i Sverige, Andreas Falk, Folk mot DCA, Roberto Tamayo-Hokkanen, ordförande för Palestinagrupperna i Sverige.

Karmapriya Muschött är ordförande i svenska Jordens Vänner, en global organisation som finns i 75 länder med två miljoner medlemmar.

-Vi är en rörelse för fred, miljö och rättvisa. Idag är det något som skaver i samhället, välfärden skärs ner, krig dödar framtidstron och pengarna går till krigsindustrin istället för till välfärden, i Sverige och i världen. Vem är den här säkerheten till för? Nu skapas en ny, bred internationell rörelse. Den ska synliggöra allt, välfärden, omsorgen, medierna. Vi skapar en gemensam internationell aktionsgrupp för att nå flera som är övertygade om bristerna i dagens utveckling. Det kan vara fackliga organisationer och småbrukare, inte politiska partier. Gemensamt ska vi formulera krav.

Roberto Tamayo-Hokkanen berättar att idag representerar Palestinagrupperna alla palestinier, inklusive flyktingar. Men det har varit svårt att få till en ge-

Nedan från höger: Karmapriya Muschött, Roberto Tamayo-Hokkanen, Andreas Falk och Åke Eriksson.

mensam aktionsgrupp. De senaste månaderna har det ändå lossnat.

- Vi har en bra grund i internationell rätt och vad palestinierna själva vill. Och vi samarbetar med klimatrörelsen. Med många organisationer kan vi inte bli överens om allt – men alla kan hålla med om något. Här finns palestinier, israeler, flyktingar, vänsterfolk, liberala partier, fackföreningar.

Andreas Falk

Andreas Falk är med i fredsrörelsen och bevakar DCA-avtalet, ett bilateralt avtal om försvarssamarbete mellan Sverige och USA som trädde i kraft i augusti 2024. Det ger amerikanska styrkor tillgång till 17 försvarsanläggningar och områden i Sverige och reglerar bland annat immunitet, tullar, upphandling och säkerhet. Falks organisation håller koll på vad som händer lokalt runt de nya USA-baserna.

- Under kampen mot DCA-avtalet börjar fredsrörelsen dra åt samma håll, bland annat Svenska Freds och Nej till NATO, och börjar också samverka med demokrati- och miljörörelsen. Det förekommer så mycket vilseledande information där många inte orkar sälla. Vi behöver öka allmänbildningen. Men det är tålamodsprövande att vänta på konsensus i för stora organisationer och en nyckel är att först ta tag i lokala frågor som kan ta stöd i lokalt engagemang. Ett exempel är skjutning med projektiler över Vättern som kommer att påverka Vättern som dricksvattenkälla.

Åke Eriksson, ordförande i Svenska Freds stockholmsavdelning, arbetar med att koppla ihop fred

med klimat. En speciell arbetsgrupp har tillsatts tillsammans med bland annat Tord Björk. Vi skapar en plattform som många organisationer deltar i. Eriksson berättar om hur Sanders i USA talar om demokratins förfall. Men det förfallet gäller inte bara USA:

- Engagera er i det som berör er, skapa ett folkligt engagemang.

På svar från en fråga från Anni-
ca Ericson, Falu
FN-förening, om
engagemang från
pensionärer sade
Eriksson att PRO
i Stockholm kört
miljökampanjer.
Jättemånga kom
när han pratade.

Åke Eriksson

Minsta gemensamma nämnare var fred och solidaritet - hur ska vi nå dit? Nätverk, skapa strategier, hitta likheter, ha professionell projekthantering.

- Vi behöver ha med forskare, företag, akademien, civilsamhället och skapa en projektplan. Vi behöver visa att vi är många och att vi ibland inte bara driver fredsfrågor utan också frågor om humanism. Det är en liten minoritet som driver den militära rustningen.

Karmapriya Muschött har erfarenhet av europeiska möten. Många europeiska länder har ingen fredsrörelse men en devis kunde alla ställa upp på: Fred på jorden och fred med jorden.

Tord Björk pekade på att Sverige har sämre självförsörjningsgrad än de flesta andra länder. Vi behöver visa sanningen som kan skapa skräck. Sedan kommer vi med lösningen, ha en tankesmedja som förändrar landet.

Muschött sade att olika organisationer kan driva sina frågor under parollen klimaträttvisa. Lokala perspektiv kan smälta in i de globala.

En slutsats från mötet var också att vi måste ha mänskliga möten, där vi kan träffas. De mötena måste vara fria från politiska partier – vi grundar vår verksamhet på en etik till skillnad från de politiska partierna.

Fredag den 4/7

Inre frid - yttre fred

Amanda Forsblad berättade om vårt nervsystem. Hjärnan och ryggmärgen utgör det centrala nervsystemet, händer, fötter och andra delar av kroppen är det perifera nervsystemet. I det centrala nervsystemet styrs sådant vi inte kan påverka med viljan, hjärtat, andningen, blodtrycket, tarmarnas rörelser, urinblåsan och könsorganens funktioner. I det perifera finns alla andra nerver. Som en gemensam del finns det autonoma nervsystemet som inte är viljestyrt. Det delas i sin tur in i två delar:

sympatiska nervsystemet
parasympatiska nervsystemet.

Det sympatiska nervsystemet sätts igång när kroppen behöver använda mycket kraft, exempelvis vid stress eller rädsla. Pulsen ökar och vi förbereder oss för att fly eller slåss.

Det parasympatiska nervsystemet är mest aktivt vid vila och i lugna situationer. Kroppens reserver byggs upp. Det systemet träder in när vi njuter, smälter maten, känner oss trygga i en gemenskap, är tillsammans med andra utan prestationskrav.

Vi kan ha ett känsligt eller mer stabilt nervsystem och det kan påverkas av t ex meditation. Amanda visade en kvadrat, till vänster obehag, till höger behag, överst aktiv, nederst inaktiv. Vi kan befinna oss i någon av de mindre kvadrater som bildas, t ex vara aktiva och behagliga.

Pål Dobrin

Pål Dobrin är grundare av meditationslärar- och changemakerprogrammet CARE (en av världens

Nedan: promenadväg intill kursgården Lindsberg

ledande humanitära organisationer som inriktar sig på att bekämpa fattigdom och främja social rättvisa. Organisationen verkar i över 90 länder och är inriktad på att stödja individer och samhällen att säkra sina rättigheter och förverkliga sin potential. Han deltar också i forskningsprogrammet Att uppleva inre transformation för klimat och hållbarhet vid Linköpings universitet. Han citerar en UNDP-chef som säger att vi behöver en kulturell och spirituell transformation (UNDP: United Nations Development Programme). De stora problemen är själviskhet, girighet och apati. Ni som arbetar med globala frågor måste bära världens problem.

- Vi måste välja vårt inre förhållningssätt. Det här är en relationell kris som handlar om egot, känslan av separation som är roten till mental ohälsa. Och den här krisen vandrar ner i åldrarna.

- Vi överdriver tänkande och känsla på en social nivå. Konflikten mellan individ, grupp och stater ses som separerad från naturen. Det görs experiment när man kommer i djupare kontakt med sitt inre. Det är ganska enkelt att få en upplevelse med djup och delaktighet i naturen. Vi har en materiell världsbild och tror att den produceras av hjärnan. Om jag mår dåligt – är det hjärnans fel? Det är en världsbild utan utrymme för själen.

Det går en våg av yoga och mindfulness med syfte att utforska vårt mående. Men vi har förlorat utforskningen av livets sanna natur. Vi gör motstånd mot allt som är. Vi behöver en alternativ verktygslåda för att utforska vårt inre. Jag och mitt inre kontra det yttre. En pendel till enhet, transcendens. Vi har en valmöjlighet: Inte hur vi har det utan hur vi tar det. Är jag offer eller agent? Hur mycket motstånd gör vår kropp mot det som är?

- Vi får en trygghet och en större tolerans när vi har ett inre lugn, empati och medkänsla och ökad omtanke om naturen. Vi kan arbeta med förändring. Ingmari och Sixten Olofsson, Veda House, arbetar med transcendental meditation som skiljer sig från annan meditation.

- Medvetenhet är bara en produkt av nervsystemet. Varje upplevelse vi har förändrar vår hjärna. Vi tror att medvetenheten skapar kopplingar mellan hjärncellerna. Barn lär sig vilket språk som helst och deras upplevelser präglar hjärnan men förmågan avtar med åldern.

- Rockström har sagt att tio procent av befolkningen tänker själva, en tröskel där alla lever i sin egen värld. Stress kan vara bra, ibland utan orsak. Men i längden är stress något negativt. En stor variation kan med transcendental meditation tränga ner till ett lugn, ett rent medvetande. Vi får en förändring i vårt nervsystem när vi får kontakt med vårt inre, en vilande vakenhet.

Ingmari Olofsson

-Ska vi förändra världen ska vi börja med oss själva, kommunicera med andra. En sats från UNESCO: Krig startar i människors tankar. (UNESCO: FN:s organisation för utbildning, vetenskap, kultur och kommunikation). Börja på ett djupare plan, med meditation.

Sixten Olofsson

Citat från Jan Eliasson i Dagens Nyheter:

”Vi måste se världen som den är men aldrig glömma hur den borde vara.”

(Eliasson var ordförande i FN:s generalförsamling 2005-2006 och Sveriges utrikesminister 2006.)

- Om vi är en tillräckligt stor grupp kan vi åstadkomma en förändring. Ett tungt argument mot krig är att flera stridande dör av självmord än i strid.

Nästa programpunkt hade två parallella aktiviteter: Prova på/praktiska övningar med Ingmari och Sixten och Gruppdiskussion. (referat av gruppdiskussionen nedan)

Gemensamma internationella aktionsdagar och förslag om fredskorridor genom Europa

Internationella aktionsdagar. Vi har redan ett stort antal internationella kontakter, Jordens vänner, Palestinarörelsen, Fridays for Future, World Social Forum och en rad andra folkrörelser, t ex Progressiva Internationalen och Nash Dom (med kopplingar till Östeuropa, Vilnius och belarusiska exilmiljön) och United for intercultural action (en internationell ungdomsorganisation som arbetar mot rasism), The Surge (unga aktivister varav många solidarietsaktivister för Roljava och Palestina inklusive Fridays for Future Sweden samlades i Wien i februari på ett möte med 800 deltagare). Där finns också de som arbetar för en ekonomier bortom stat och marknad där vinsten inte är drivkraften, trossamfund och kvinnogrupper. Med andra ord en mängd organisationer som drar åt samma håll och där vi måste hitta former för samarbete.

Nationellt har vi allt från Artister för fred till Grön kyrka och en växande öppenhet för samverkan. Röda linjen ordnade nyligen en Palestinademonstration i Stockholm med 20 000 demonstranter med deltagare från hela civilsamhället.

- Svårare är det att binda samman frågor. Globala aktionsveckan som binder ihop miljö- och freds rörelsen är en sådan strävan, sade Tord Björk.

Tord Björk

Kvar att engagera är särskilt fackföreningar som tillsammans med andra social rörelser som Attac står bakom uppropet Stop ReArm Europe. Flyktingfrågan måste också in. Lovande är att uppropet för fred

och klimaträttvisa som är grunden för sommarlägret nu sprids i Afrika. Man samlas in bakom uppropet och ett internationell ungdomsmöte kommer hållas i Kisumu i Kenya i augusti.

Aktivister i Kenya samlar namn bakom uppropet för fred och klimaträttvisa som nu sprids utanför Sverige

Karmapriya Muschött pekade på den stora risken med att EU avreglerar vilket drabbar mänskliga rättigheter och miljö. Militarisering och rasism, får spridning. EU:s satsning på upprustning är bara ett första paket av kanske 7 där pengarna dras från välfärden och klimatomställning. Många länder har ingen fredsorganisation och vi måste bredda vår verksamhet.

Naturskyddsföreningen och Friends of the Earth Europe (FOE) har bäge beslutat om att de ska syssla

med fredsfrågan men ingen av organisationerna har beslutat om ett tvingande mandat. Men ett av FOE:s huvudteman är att bekämpa rasismen.

En fredskorridor genom Europa. Mellan Öst- och Västeuropa skulle vi kunna skapa en demilitariserad zon som innebär att krigsrisk minskar.

Troendes och samfundens betydelse i freds- och klimatkampen

Lennart Renöfält, pastor i Eumeniakyrkan, berättar att han i sin ungdom var fågelskådare, var med i FNL-rörelsen, i Afrikagrupperna och linje tre i folkomröstningen om kärnkraft.

Lennart Renöfält

- Det är viktigt med inspiration i ungdomen. Klimat och miljö har sin bas i bibeln. Det handlar om skapelsen och vår plats i den. I bibeln finns det olika betydelse av människans roll, att "råda" eller att "härska". Vi har varit blinda för människans roll. En miljöjurist har sagt att "förr trodde jag att forskningen skulle åtgärda brister i den biologiska mångfalden, men det kräver en andlig förändring på djupet".

- Och var hämtar jag min kraft att hålla på med de här frågorna? Jag integrerar en del av min tro. Jag deltar i Grön kyrka-nätverket. I Sverige är 200 församlingar med och i Europa 10 000 församlingar. Kyrkornas världsråd finns tillsammans med andra samfund. Vi har gemensamma möten om skapelsen, om att bygga en värld i harmoni. I det arbetet måste vi ha med trosbaserade rörelser.

- Sverige har ett brett ekumeniskt råd, det bredaste i världen, med många olika trosinriktningar. Det är viktigt, vi har ett klimatnödläge där det handlar om kärleksbudskapet, om etik och moral, hur vi ska ta hand om oss själva.

Jorunn Rådberg

Jorunn Rådberg, Fisksätra Guds hus vänförening, arbetar för att få en egen lokal. Fisksätra är en förort sydost om Stockholm, i Nacka kommun. Här bor 8000 invånare, det talas 80 språk, 40 procent är muslimer, 40 procent kristna och övriga 20 procent.

- Här finns en kyrka. Vi började samarbeta över religionsgränserna med muslimska föreningen och Stockholms katolska stift och skapade en gemensam värdegrund. "Freden börjar i Fisksätra." Vi arbetar gemensamt för att få en lokal för våra gemensamma aktiviteter. Vi har ett Guds hus råd- och stödcenter. Någon behöver hjälp, med mat, i sociala eller ekonomiska frågor, livsfrågor. År 2009 började vi med en insamling av pengar för bygget att ett eget hus där vi ska ha kulturfestivaler, studiebesök, föreläsningar, fredsböner, fester och skolbesök. Det blir också en mötesplats och arbetsplats för integration och gemenskap i Fisksätra.

Nu byggs en moské intill kyrkan och kyrkan och moské knyts ihop med ett gemensamt Guds hus.

- Det har förekommit en del våld mellan grupper i Fisksätra. Mångfald är komplicerat men husvärden Victoriahem är med i ett projekt där de och andra fastighetsbolag vill utveckla bostadsområden. Ofta är det grupper utifrån som skapar kaos. Invånarna har lärt sig att hantera det med motåtgärder. När Paludan

kom för att elda upp koranen ignorerade invånarna honom. Media fick ingen story och lokalsamhället blev starkare.

- Det finns liknande samverkan på andra håll, i Malmö finns samarbete med imamer. SD mobiliserar hårt mot religiöst samarbete men de lyckas inte. För muslimer är kristendomens gamla och nya testamente lika relevant som för oss.

Tystande av meningsmotståndare - strategier och motstrategier

Jasmine Qazbegi är jurist på Folkets advokatbyrå, grundad 2017. De är tre jurister som arbetar mot sociala orättvisor.

Jasmine Qazbegi

- När vi arbetar med yttrandefriheten och rättsstaten är 2 kapitlet i regeringsformen central. Det finns vissa inskränkningar i yttrandefriheten. Under 2020-talet har det kommit flera inskränkningar:

”Deltagit i en terroristorganisation” är en. I §4a sägs att ”den som deltar i verksamheten i en terroristorganisation som är ägnat att främja, stärka eller understödja organisationen” undantas från yttrandefriheten.

- Den här personen behöver inte ha gjort något själv,

någon annan i organisationen kan ha deltagit i något straffbart. Kvinnor som varit i Syrien och lagat mat fälls. Den här paragrafen har fått mycket kritik men regeringen bryr sig inte. Advokatsamfundet skriver att nu är det många lagar som får kritik. Det är vanligt att köra över lagrådet. Tidigare fanns remissvar på lagförslag som var utarbetade men nu är remisstiden kort och svaren därefter. (Fotnot: 8 kap 20 § i regeringsformen: För att lämna yttranden över lagförslag ska det finnas ett lagråd, där det ingår domare eller, vid behov, tidigare domare i Högsta domstolen och Högsta förvaltningsdomstolen.)

- En annan ändring i yttrandefriheten handlar om att det kan bli straffbart med nedsättande uttalanden eller förödmjukande beteende som kränker en tjänstemans självkänsla eller värdighet. Då ska man veta att tjänstemän kan ha stor makt, omhänderta barn eller utvisa flyktingar. Det här är en bestämmelse man kan återfinna i auktoritära stater för att tysta människor. I förarbeten till lagen talar man om gäng som hotar tjänstemän. Den här lagändringen drabbar aktivister, kurder och ickemedborgare.

- Åtal mot demonstrationer har nu vidgats till att kallas sabotage. Den ändringen gör det möjligt att avlyssna en misstänkt. Och plötsligt kallas demonstrationer för terrorister. Många demonstrationer sedan 2022-24 har lett till massåtal när de inte lämnar platsen. Tidigare fanns en regel att polisen först skulle avvisa demonstrationer, om inte det fungerade skulle de avlägsnas och i tredje hand tas omhand. I sådana fall får inte de åtalade någon offentlig försvarare. Polisen frågar vem som arrangerat demonstrationen vilket leder till rädsla för att ordna en demonstration. Det här drabbar palestinedemonstrationer och framför allt de som inte har ett svenskt medborgarskap.

- Angiverilagen gick att ändra till det bättre. Men vad är ”svenska demokratiska värderingar” som används i nya lagförslag? Medier är mycket dåliga på att ifrågasätta nya lagar.

Tord Björk intervjuas av Amanda Forsblad om försöken till smutskastning. Finns någon motstrategi mot anklagelser att vara putinkramare?

- Vi behöver ett samarbete över gränserna där alla grupper finns med för att stå emot stämplingen av freds rörelsen som putinkramare.

Hur reagerar du när du blir kallad antisemit?

- Vi måste gå emot hela sättet att hitta antisemiter. Vi

ska ta ansvar för vår egen roll för Sveriges agerande. det handlar inte om Netanyahu, Putin eller Trump eller indivisueella personers försällningssätt.

Ammanda Forsbald utgick från att Stasi i Östtyskland bedrev övervakning med ett avancerat angiverisystem och FBI ett projekt för att splittra folkrörelser genom press på individer som kunde leda till självmord. Vad kan vi göra?

Idag är det inte främst statliga agenter som direkt styr agerandet mot folkrörelser. Istället har staterna i hög grad utlokaliserat verksamheten för att övervaka och sprida propaganda mot fredsrörelsen och andra folkrörelser, ofta i samverkan med näringslivets intressen. Miljarder satsas på så kallade trollfabriker i Väst och Öst, inte sällan under mer neutrala namn som tankesmedjor med namn som Frivärld, Atlantic Council eller Institute for Statecraft som ofta agerar öppet men ibland också dolt. Staterna men och storföretagen och miljardärer ger pengar till formellt fristående organisationer som kallas icke-statliga organisationer, NGOs och påstås vara del av civilsamhället. Der ger anbud på olika uppdrag som finansieras av staten för att bekämpa rysk desinformation vilket ofta tolkas som att främst angripa legitim inhemsk fredsoption som varande i händerna på Ryssland.

Det innebär att idag kan agerandet mot fredsrörelsen med statliga pengar i ryggen ske öppet och genom förment neutrala kanalar, ofta befolkade av före detta militära underrättelsetjänstemän och anställda av näringslivets propagandaapparater. Förr fanns anklagelserna i hemliga akter hos säkerhetspolisen och först långt efteråt blev det känt vilka paranoidea föreställningar som funnits. T.ex. att Miljörelsens alternativa energiplan framtagna av Jordens Vänner, Miljöförbundet och Fältbiologerna 1978 var ett försök på att infiltrera regeringskansliet. Staternas, näringslivets och miljardärernas agerande via dessa betalda förment neutrala källor är en stor fara. De är i hög grad ute efter vår existens politiskt och ekonomiskt.

- Myndigheterna kan idag ljuga så mycket de vill som i fallet med Kvinnor för fred. Jämställdhetsmyndigheten anlät ett bolag lett av fd Säpoanställda och från militära underrättelsetjänsten för att utreda om Kvinnor för fred stödde diktaturer. Med lögn och överdrifter kom bolaget fram till att en medlem i samordningsgruppen vid ett tillfälle postat ett inlägg på sin privata facebook sida som var proryskt och en annan som bara var medlem också gjort det.

Hur ska man agera mot sådana lögn och överdrifter skapade i systemet? Ska vi följa det privata bolagets synsätt som delas av Jämställdhetsmyndigheten och lett till att Kvinnor för fred fräntas beslutade bidrag. Ska vi följa de nya reglerna strikt om så kallade demokrativillkor för alla bidrag till civilsamhället ska 300 organisationer utesluta Kvinnor för fred ur olika nätverk där de är med.

- Om vi blir livrädda för infiltration blir vi passiva. Det utvecklas en manisk föreställning där ingen får säga något. Istället behöver vi stå emot en taktik som leder fel oavsett om det växer spontant i egna led eller kan tänkas komma utifrån genom påverkan betald av staten eller näringslivet. Vår strategi måste främst vara att vi är öppna om allt, som Gandhi.

- Hur går det med Helsingfors +50 och OSSE? (1975 i Helsingfors blev mänskliga rättigheter en del av säkerhetspolitiken. Enligt slutakten från förhandlingarna inom ESK, konferensen om säkerhet och samarbete i Europa, ska de medverkande staterna respektera både okränkbara gränser och människors rätt att mötas och informeras. Helsingforsprinciperna var något nytt i folkrätten. De gav inspiration för medborgaraktivister och bidrog till sprickor i murar och till det kalla krigets slut. Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa, förkortat OSSE, är en internationell organisation som arbetar med "tidiga varningar, konflikthantering, riskhantering och återuppbyggnad" i Europa.)

- Helsingfors är ett misslyckande. Nu finns inga universella rättigheter och det är en klyfta mellan folkrörelserna och de politiska partierna. Vi vill se mer av social gemenskap och ser det som viktigt med existentiella frågor. Vi ska hålla fast vid handens kunskap och inte bli rädda.

- Vilken motstrategi ska vi ha mot lögn undrade Maj Ardesjö, Falu Miljögrupp. Det vimlar av lögn på nätet.

- Proukrainska militärbloggare trötta på Väsnarrativet om snar rysk kollaps använder en allmän teori för att lösa det problemet, svarade Tord. De kopplar fakta från slagfältet, vapenbruk och doktriner för militära strategier med allmän teori om militära konflikter. Istället för vad som kallas narrativ eller en gemensam berättelse till vilken fakta anpassas får vi kunskap som är giltig oavsett vem som utför en handling och kan då lättare skilja på vad som är sanning och lögn.

Lördag den 5/7

Palestina/Israelkonflikten - hur kan dö- dandet i Gaza stoppas och en varaktig fred byggas?

Roberto Tamayo-Hokkanen, Palestinagrupperna i Sverige, berättade att de sysslar med information och stöd till palestina-grupper.

- Det som sker i Palestina är inte en "konflikt" utan en ockupation. År 1948 inleddes en fördrivning av palestinier och 1967 ockupationen. 2014 och 2020 bombade Israel. Gaza är bara 41 km långt och där fullföljer Israel ockupationen. Och på Västbanken råder krigstillstånd.

- Vi har tappat förtroendet för det internationella rättssystemet och dess institutioner. Det blir ständigt värre, bombning av "säkra" skolor och sjukhus och svält som vapen. Och Sverige har lagt ner all hjälp, det finns inte en enda sanktion mot Israel.

- Egna aktiviteter är psykologiskt viktiga för palestinier. Vi samarbetar med idrotts- och ungdomsklubbar, har undervisning på engelska. Och när hus har bombats går vi dit och försöker rädda överlevande.

Roberto Tamayo-Hokkanen

"En sak vi konsekvent ser hos människor som genomlever nödsituationer och grymheter är behovet av att behålla en känsla av agens – att de åstadkommer något. Det är därför man nu ser män och kvinnor ständigt aktiva: kvinnor gör vad de kan för att laga något åt sina barn, män försöker hitta mat någonstans.

Och på samhällsnivå rusar män och pojkar mot varje nytt bombat område för att gräva ut de sårade och bära offren till sjukhus till fots eller med en åsnevagn eller bil.

Känn aldrig förvåning om en ros reser sig i ruinens mitt

(Mosab Abu Toha)

Damian Migueles Chazaretta är en argentinsk jude och verksam inom Judar för en Israelisk-Palestinsk Fred (JPIF). Judarna är en religiös grupp som finns i många delar av världen men är inte en nation, det är judisk fennissa, sade han. En grupp judar övertygade världssamfundet efter förintelsen att de skulle ha en egen stat. På 60-talet blev det intressant för USA, som skydd mot arabvärlden. Idag har USA stark förankring i bl a Egypten och Saudi-Arabien.

- Idag har kristna evangelister och israellobbyn en stark ställning i USA, en stark hävstång i det politiska systemet. Men USA har stora problem, de måste undergräva grannländerna, fr a Egypten och Saudi-Arabien. Men någon lösning kommer inte från USA på grund av lobbygrupperna. Samtidigt står de för ett moraliskt särintresse tvärtemot mänskliga rättigheter, solidaritet och äganderätten. Israel vill åt palestinskt territorium, de hatar inte araber men måste legitimeras sitt förtryck med en rasism man utvecklar. Israel hittar på konstiga skäl som att de slår sina barn.

Damian Migueles Chazzareta

- En allmänt accepterad liberal politik omfattar äganderätten till land. Israels repressiva system måste hela tiden dölja den rätten och matas med nya hot. Vid en tidpunkt vänder sig systemet internt – en stark utmaning för regimen. Det finns en stark intern opposition, 40 procent skulle lämna Israel om de kunde och allt flera vägrar värnplikt. Men ännu är den extrema rörelsen starkare.

På mötet diskuterade vi en tvåstatslösning. Flyktingfrågan är inte möjlig. Det finns 80 miljoner flyktingar i världen. Palestinierna är instängda – vart ska de ta vägen? Grannländerna vill inte ta emot flyktingar. Jordanien har exempelvis enorma flyktingproblem. Dessutom har Knesset sagt nej till en tvåstatslösning. Damian menade att det finns en lösning som EU sitter inne med:

- En tredjedel av Israels export går till EU och 30 procent av BNP har sin grund i den handeln med EU-länderna. Med utgångspunkt i liberalismens regler om ägande av mark kan EU sätta press på Israel.

Landets skulle inte kunna sätta emot om deras export ströps. Det är en liberal lösning.

- Nu testat Israel. De vill tömma Gaza på palestinier, det är deras ultimata mål. De vill inte ha kvar några bråkiga palestinier.

Diskussion: Det här är en moralisk fråga. Det är dåligt av europeiska ledare. Hur kan vi som medmänniskor tvinga dem att göra något? Hur tvinga Sveriges regering? Nu får det vara nog! Varför har det sparat ur så totalt? Det finns starka USA-krafter bakom. Det handlar om kontrollen över oljan. Vi måste försvara FN-stadgan och se till folkrörelsernas roll.

Roberto sade att de håller fast vid ett åtal. Och ocku-

pationen fungerar inte utan stöd utifrån.

- Men stater fungerar inte efter moraliska principer, bara om de principerna blir till ett hot. Men demokratin måste ta hänsyn till opinionen.

En österrikisk ungdoms upplevelser av konflikterna

Natalie Zelewska aktiv i United for intercultural action från Wien samarbetar med 160 organisationer i 46 länder och många andra nätverk i Europa. De ser sig som ett redskap för samarbete, både för politik och civila samhället.

Alla organisationer har problem med kommunikation och med att skapa en plattform. Vi arbetar med enskilda frågor om asylsökande och med lagstiftning om det. Vi lär ut om asylfrågor och lagen runt dem. Vi arbetar med perspektiv på Europa och europeisk politik för att skapa ett demokratiskt medvetande. Det är ett bra sätt att arbeta för en långsiktig förändring.

Natalia Zelewska

Natalie berättade att man i Tyskland och Österrike går från dörr till dörr. Vi underskattar vitsen med mänskligt meningsutbyte.

Klimat och miljö nödläge i världen - hur kan vi förändra våra samhällens ekonomiska system?

Här är det två parallella aktiviteter. I den ena är det en kreativ freds- och klimatverkstad – från huvud till hand.

Vi andra ser filmen *Outgrow the System* av Cecilia Paulsson och Anders Nilsson (Råfilm 2023). Därefter en spännande diskussion där Anders Nilsson deltog på länk. 900 studier visar att frikoppling (decoupling, där vi kan producera mer utan att utsläppen av växthusgaser ökar) inte fungerar. Företagens tänkande har överförts till politiken och det koloniala arvet av ojämlikhet kan upprätthållas.

Men det finns sociala företag, BRAC (<https://bracinternational.org/>, BRAC International är verksamt i 13 länder i Asien och Afrika, de fungerar som en lösning på ekosystem där de använder en integrerad modell av social utveckling, socialt företagande och mänskliga behov i samarbete med kommuner) och Well Being Economy Alliance. De har en lång rad av modeller för alternativa ekonomier och 19 hubbar på global nivå.

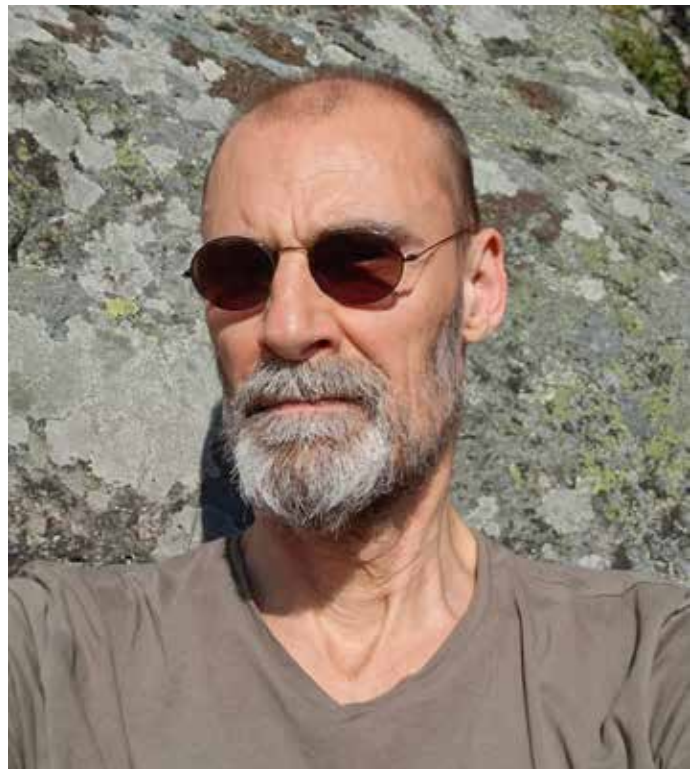
Anders Nilsson är skådespelare, verksam i Teater K. De har projektet 2030 för en yngre publik om klimat- och miljöfrågor. Vad ska unga göra? Kriser är en resursfråga och därför lade de fokus på ekonomin.

Politiker har fått allt mindre makt och vi har fokus på ekonomi kopplad till organisationer.

- När vi släppte filmen för två år sedan väckte den en enorm uppmärksamhet, på festivaler, på universitet. Samma erfarenheter mötte vi runt om i världen, där politiken spelar en allt mindre roll. Fredsforskare har tyckt om den, vi har konkreta exempel på allt. Och ekonomer som Kate Raworth har vi använt oss av (munkmodellen där mänsklighetens resursanvändning ska hålla sig inom munken, för stor konsumtion om den hamnar utanför, för liten för ett drägligt liv om den hamnar i hålet i mitten. Utgångspunkt är SE-I:s nio sektorer med gränsvärden för mänsklighetens konsumtion).

- Mycket har förändrats men det är svårt att starta ett nytt ekonomiskt system. Det är orealistiskt att ändra kapitalismen. Men deltagande ekonomi är något annat. Geoffrey Hinton, kanadensisk forskar och nobelpristagare, har en modell som redan finns. Det är en organisation utan vinstkrav. Den fungerar på marknaden men kräver en demokratisk process.

- I Baskien finns ett kollektiv med mycket Kooperation. Vi skulle behöva mer fördjupning med detaljer om kooperativ, önskade en deltagare.

Anders Nilsson. foto: privat

- Det finns en svensk hub till det internationella nätverket Wellbeing Economy Alliance.

- Så snart det dyker upp nya sådana exempel så finns ett stort intresse av att stoppa dem. Två – tre miljoner kurder i Syrien skapade ett välmående, demokratiskt samhälle i Rojava men där gick Turkiet in med våld och stoppade det.

- Kooperativ är en återkommande lösning. Det finns t ex ett franskt kooperativ som omfattar allt. Nordbruk i Sverige är inne på samma spår. Ett annat spår är den humanekologiska forskaren Alf Hornborg inne på när han diskuterar resurser istället för pengar. Han ifrågasätter också vitsen med den teknik som utvecklas. (Se t ex Hornborg: Kannibalernas maskerad. Pengar, teknik och global rättvisa i antropocen, 2021)

Stig Broqvist väckte frågan om pengaskapande som ligger hos affärsbankerna. För klimatets skull måste vi förändra det. Och ja, det är galenskap men en oproportionerligt stor del av ekonomin utgörs av finansmarknaden. En förändring kan få stora konsekvenser och sitter långt inne.

Sverige befinner sig på randen till en revolution, enligt ekonomen Andreas Cervenka. Orättvisorna är mycket stora ur ett internationellt perspektiv. Men hur reagerar den traditionella ekonomin på filmen? Ett antal representanter från bland annat storbanker har sett den och diskuterat den. De är

medvetna om att nuvarande ekonomi inte kan fungera så länge till. Också försäkringsbolagen är oroade. Vad händer med fossilindustrin när krisen är där? Det kommer att gå illa.

”Rethinking Economy” måste göra något annat än sjunga marknadens lov. Hur blir det med äganderätten?

Vi behöver skapa en struktur där vi värnar gemensamma resurser och gemensamt ansvarsfullt ägande. Folkrörelserna måste ha en trovärdig idé, något annat än kritik. I början av 1900-talet hände mycket, vi fick allmän rösträtt, socialdemokratin växte fram med sjukförsäkringar och mycket annat som bidrog till trygghet och ägande av produktionsmedlen ifrågasattes, kooperativ växte fram.

Sovjet var inget föredöme med en framväxande nom-enklatura. Vi måste ha ett system utan sådana orättvisor. Men Jugoslavien hade en helt annan linje än Sovjet. Det jugoslaviska samhället sågs som ett hot som väst ville lösa upp. Det finns alternativ.

Nedan: Före söndagens möte om fredskultur på Lindsberg hade några av oss ett förberedande möte på biblioteket. Vi var överens om behovet av en fredskultur, från vänster Vejstad, Jolin och Falk

Söndag den 6/7

Fredskultur - en överlevnadsfråga!

Vi behöver en fredskultur och den devis vi redan har är bra: ”Fred på jorden och fred med jorden”. En fredskultur var bärande när FN bildades efter andra världskriget.

Lorenz Jolin från Artister för fred sade att politiker agerar i vårt namn men deras lösning idag är att skjuta till mer resurser så är problemet löst. Krig är inte ofrånkomligt men vi ser hur vissa åsikter ska tryckas ner. Det är grundläggande med en dialog men politikerna idag diskriminerar olik tänkande.

- Alfred Nobel som var upphov till fredspriset talade om ett avgörande fredsbudskap som en kultur. Vi måste definiera fredskultur.

Jolin gav en historisk tillbakablick över tänkare som utvecklat kulturfrågan. Thomas Hobbes diskuterade naturrätten. Vi måste ge upp en del av vår frihet och överlåta den på samhället. Det kan bli en diskussion om köpsläende.

John Locke diskuterade jämställdhet och oberoende.

I feodalsamhället skulle människor få mer frihet. Hans idéer slog rot i USA, som en reaktion mot religionens makt, och spreds över världen. Voltaire var viktig för kulturbegreppet. Kant skrev en bok om den eviga freden och om juridisk rätt.

Efter Berlinmurens fall kom Fukuyama med tanken på den liberala världsordningen. Där missar han kulturbegreppet, ekonomin är det viktiga. Huntingtons skrift *The Clash of Civilisations* förebådade motsättningar gentemot arabvärlden, något vi ser i Israel idag. Brzezinski utvecklade tankar om hur NATO skulle kunna expandera i *A Plan for Europe*. Joseph Nye skrev i *The Soft Power* om media, tankegods och hur vi kan upprätta en ny världsordning. Och Noam Chomsky har skrivit en rad kritiska böcker om hur kultur och språk används.

- Kulturens innehåll handlar om att förstå omvärlden. Konstnären skapar ur ingenting men där känslor påverkar – i motsats till materialismen.

- Hur ska vi få mer tilltro när vi talar om fred? Vi måste skapa bra relationer, bli genom regelverk. I praktiken kan vi se hur arbete i kriminalvården kan förändra människor. En human kriminalvård kan bygga på det goda, något som kan ge hopp och inspiration. Men det är stor skillnad på kriminalvård och kriminalvård. Och individer är olika i sig.

- Värderingar politiseras men kulturen måste vara mer grundläggande än så. Ha sin grund i hjärtats väg, handla om skapelsen inklusive samhällets kulturmiljö. Men vi ser ofta film där våld ses som lösningen. Gustav Vasa såg i och med riksdagen 1527 till att kyrkan blev en del av staten, något som vi nu gett upp efter 500 år.

- Men i alla religioner tror vi på hjärtats väg och en hjärtats kultur. Politik ska användas men politiker köpslår med världen. Och massmedierna är korrumperade.

Artister för fred har en hemsida www.artisterforfred.se/nätverket-fred-klimat.

Vi diskuterar. Offentliga nedskärningar görs på sådant som gör människor medvetna. Bilden kan vara verkningsfull, också för motståndare. SD hade en affisch med en brinnande bild i Haninge, utan text. Mycket verkningsfull.

Att ha kulturen som samhällsbärare är en dröm om

vilka vi kan vara. Där vi gör något för andra. Hur når vi dit?!

Några exempel på hur vi kan jobba. Solidaritetshuset i Stockholm går ut till skolor med fyra-fem ur Artister för fred. Och Bagarmossens folkets hus ordnar en freds- och miljöfestival, "Ballongen" och de går också ut i skolor där keramiker och barn skapar tillsammans. "Vi måste ha personliga kontakter i skolan." Tecknaruppropet har gett ut två böcker, med en tredje på gång och de ger ut tidningen *Larm*. De söker också lokaler för utställningar. Trubadurkulturen är bra att knyta an till. Extinction Rebellion har gatuteater. I USA knyter forskare och jordbrukare band.

- Det här handlar om fantasi, om förmågan att visualisera och skapa i huvudet och sedan omsätta det i verkligheten. Människor ska känna att de är en del av rörelsen där livsfrågorna är centrala. Vi behöver visioner om en bättre värld!

Roland von Malmberg leder allsång i Kyrksalen

USA får konkurrens om livsstilen i världen - Sverige väljer sida

Bernt Lindbergs sammandrag av Hans Abrahamasons tal

Hans Abrahamsson, fredsforskare Göteborgs universitet deltog via länk på mötet vid Lindsbergs kursgård i Falun om fred och social- och klimaträttvisa i världen. En rad freds- och miljöorganisationer deltog med egna berättelser om hur de arbetar.

-Jag ser fram mot att få inleda ett samtal om världsordningar och om de grundläggande orsakerna till att världen tycks ha blivit fullkomligt galen och hamnat upp och ner, sade Abrahamsson.

För exakt femtio år sedan tvingade geopolitiska förändringar västvärlden till förhandlingsborden. USA hade lidit ett förödande nederlag i Vietnam och OPEC hade utmanat västvärlden genom att med sina prishöjningar på olja visa på världsekonominns sårbarhet.

För Sverige handlade frågan under 1970-talets första hälft om hur Sverige som bäst skulle kunna bidra till en bättre värld. Minskade ekonomiska klyftor och miljöpåverkan samt stärkt europeiskt försvarssamarbete ansågs ligga i det svenska nationella säkerhetsintresset. Som neutralt och alliansfritt land spelade Sverige en viktig roll i det internationella samarbetet på alla områden – såväl för FN:s miljökonferens i Stockholm 1972, som under Helsingforskonferensen 1975 och kraven på en ny internationella ordning som rests i FN:s generalförsamling av den alliansfria rörelsen.

Det senaste årtiondets förändringar har medfört att det politiska samtalet i stället helt och hållet kommit att handla om hur Sverige ska klara sig bättre i världen – inte minst för att skydda sig från det upplevda ryska hotet och Putinregimens imperiebyggande ambitioner, alltmer förstärkt genom konflikten i Ukraina och som fick Sverige att efter 200 år överge sin alliansfrihet och neutralitet. Denna 180-gradiga omsvängning har inte bara medfört att vi gått med i NATO utan att vi också dessförinnan offentliggjort vårt tidigare hemliga försvarssamarbete med USA genom att skriva på ett bilateralt avtal om ett förstärkt försvarssamarbete – det så kallade DCA-avtalet.

Omsvängningen visar på hur ett lands säkerhetspoli-

tik inte enbart handlar om att skydda mot hot – de hjälper också till att skapa det: den stabiliserar en självbild som legitimerar politiska val och där den realpolitiska kärnan är behovet att skydda det egna samhällets stabilitet, välbefinnande och livsstil. Den svenska politiska ledningen avsåg inte bara att försvara svenskt territorium utan också en plats i en global hierarki där den egna livsstilen förutsetts kunna fortleva trots de olika komplexa samhällsutmaningar som börjat göra sig alltmer gällande.

Abrahamsson tillhörde en av de 105 forskarkollegor och fredsaktivister som i slutet av april försökte nyantera debatten genom en artikel i Aftonbladet. -Vi baserade vår artikel på fyra perspektiv som vi tyckte saknades i det offentliga samtalet och den mediala debatten. De handlade om

(1) upplevda säkerhetshot – Rysslands imperiebyggande ambitioner,

(2) om bakomliggande orsaker till konflikten och vikten av att skilja på the rule based order och FN-systemet,

(3) den unipolära världsordningens upplösning och önskvärdheten av en mer multipolär värld

(4) samt behoven av diplomatiska initiativ och dialog i form av såväl en ny säkerhetskonferens som en ny utvecklingskonferens.

-Olika självutnämnda säkerhetsbedömare förfasades av vår naivitet – såväl från socialdemokrater som från höger. Den snäva åsiktskorridoren visade sig omedelbart. Vi anklagades för att gå president Putins ärende. Privat blev jag också utsatt för diverse påhopp.

Upplevda säkerhetshot

-Ingen av våra kritiska läsare kunde förstå att såväl EU:s som Natos expansion upplevts som allvarliga hot av den ryska regimen. EU:s förslag till associeringsavtal våren 2013 uppfattades vara av speciellt stor betydelse. Förslaget till avtalet kom att provocera fram Euromajdan-oroligheterna november 2013 efter

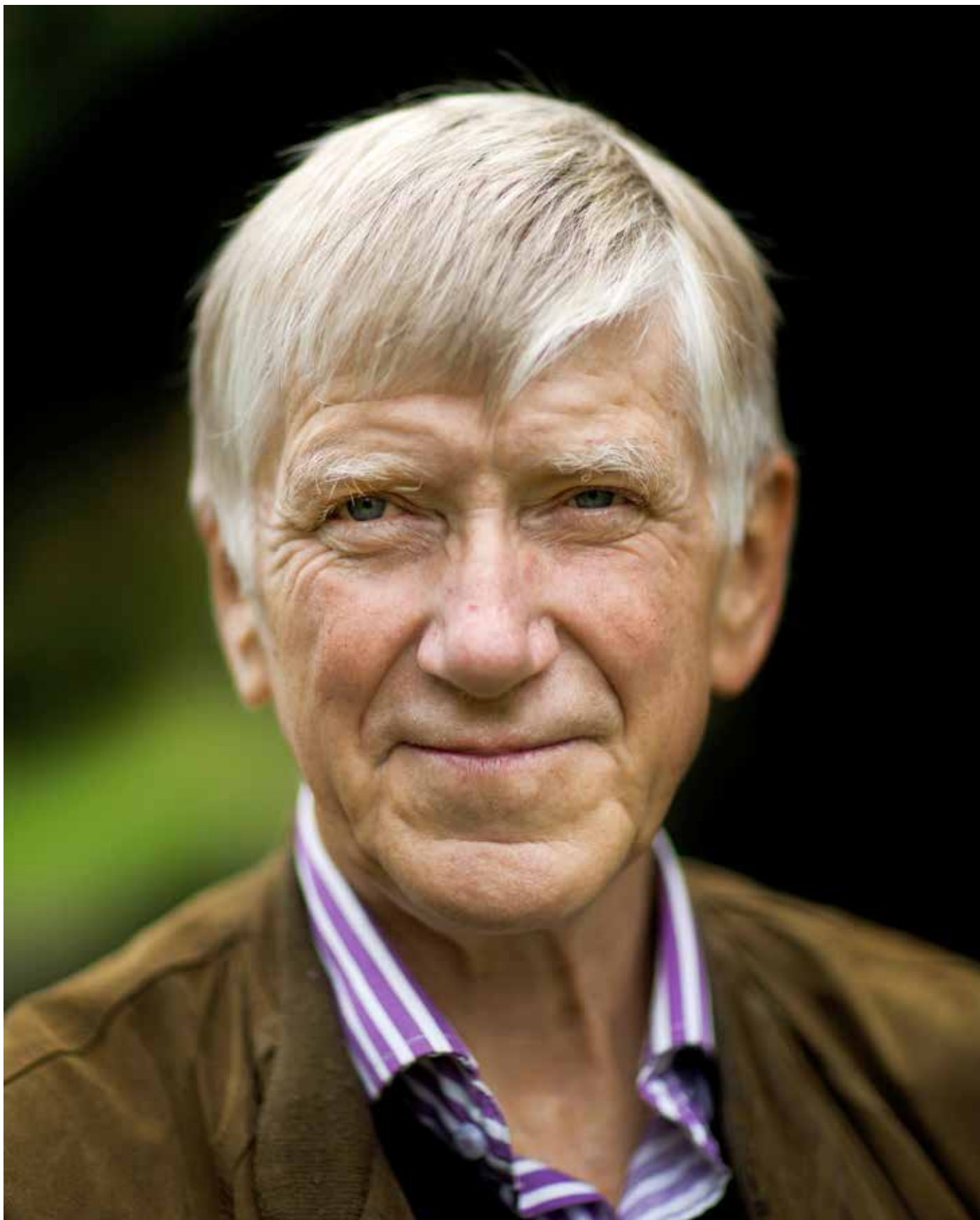

Foto: Johan Wingborg

det att den dåvarande presidenten Viktor Janukovitj beslutat att inte skriva under det. (En politisk protest i Kiev som spreds till andra städer i Ukraina. Efter en revolt mot regeringen med många döda tvingades Janukovitj avgå. – red)

Det uppfattades av Moskva innehålla såväl säkerhetsmässiga frågor som ekonomiska som hamnade i konflikt med Rysslands nationella säkerhetsintressen. EU-förslaget skulle enligt Moskva försvåra ryska ambitioner med sitt Eurasienprojekt genom att inte

tillåta två frihandelsavtal samtidigt.

När det gällde Natos expansion från och med 1999 (Polen, Tjeckien, Ungern) har såväl Putin som Lavrov varit tydliga med att expansionen bröt mot gjorda överenskommelser och att den innebar ett existentiellt hot. De åberopar Parisstadgan för ett nytt Europa (1990) och överenskommelsen som då gjordes om att inget lands säkerhet får byggas upp på bekostnad av något annat lands säkerhet. Västvärlden menade att överenskommelsen inte var aktuell eftersom NATO ska ses som en försvarsallians. Någon-
ting som Moskva betvivlade utifrån sina empiriska erfarenheter från bland annat Natos insatser under 1990-talets slut och första halvan av 00-talet.

Flera anledningar förklarar omsvängningen i svensk säkerhetspolitik och att den svenska traditionella neutraliteten och alliansfriheten övergavs. Två sammanlänkade anledningar är Rysslands invasion av Ukraina och finländskt beslut om att ansöka om medlemskap i Nato. Till det kommer psykologiska förklaringar. Russofobin präglade Sverige under många år. Det stora nordiska kriget mot Ryssland med svensk förlust i Poltava år 1709 liksom det finska kriget 1809 då Sverige förlorade Finland till Ryssland har satt djupa spår och rädsla för den ryska björnen. Därtill kom Sveriges självbild som moralisk stormakt. Lavrovs brev till samtliga EU:s utrikesministrar i december 2021 krävde stop för Natos expansion. Det upplevdes av Sverige som ett kränkande ultimatum vilket provocerade fram ett behov hos den svenska politiska ledningen att omgående hävda sitt lands suveränitet.

Den svenska försvarsdebatten under år 2022 visade att syftet med svenskt medlemskap i Nato var att öka svensk säkerhet.

- Jag vill emellertid hävda att svensk säkerhet paradoxalt nog blivit mindre genom kombinationen av svenskt Nato-medlemskap och det bilaterala militära samarbetet med USA (det så kallade DCA-avtalet), sade Abrahamsson. Ryssland anser sig ligga i en strategisk konflikt med väst, och de upplever att Sverige blivit "ännu mer en del av väst" efter Natointrädet för drygt ett år sedan. Genom DCA-avtalet med sin risk för USA:s kärnvapenplacering i de frizoner på svensk mark som USA förfogar över (alternativt några av deras kärnvapenbestyckade ubåtar gömda i svenska skärgården) kan Ryssland uppfatta sig nödgat att övergå till en mer offensiv hållning. I händelse av en väpnad konflikt kan de vara beredda att i förebyggan-

de syfte slå ut USA:s kärnvapen på svensk mark för att helt enkelt kunna behålla sin egen andraslagsförmåga.

Det gör att Sverige på ett helt annat sätt än tidigare kan komma att utgöra ett militärt mål för Ryssland om Moskva känner sig provocerat. (Med dagens mått var bomberna över Hiroshima och Nagasaki små – ändå var det mer än 210 000 människor som dog där. -red)

Bakomliggande orsaker till konflikten

Abrahamsson pekade på att de grundläggande orsakerna till konflikten i Ukraina inte främst är geopolitiska (makt och kontroll av territorium) utan snarare civilisatoriska (identitet och kulturellt erkännande). Någon-
ting som i sin tur har såväl inhemska nationella som globala orsaker.

Landets historiska och kulturella arv tillsammans med den demografiska sammansättningen gör att Ukraina vid sin självständighet 1991, i samband med Sovjetunionens upplösning, var ett delat land längs en kulturell och religiös konfliktlinje mellan Västra och Östra Ukraina. Västra Ukraina präglad av katolicism och historiska band till Centraleuropa, var mer nationalistiskt, ukrainskspråkigt, pro-europeiskt och orienterade sig kulturellt mot väst. Detta medan östra och södra Ukraina, där ryskspråkiga och ortodoxa identiteter dominerade, bar på en större kulturell närhet till Ryssland trots sina stora politiska och ideologiska skillnader.

Den globala konfliktlinjen handlar ytterst om det regelverk som skapades av västmakterna i Bretton Woods 1944 med syfte att under USA:s ledning slå vakt om västvärldens livsformer, levnadssätt och livsstil (det vill säga den regelbaserade världsordningen). Efter den koloniala befrielsen efter andra världskriget blev de nyblivna självständiga länderna tvingade att underkasta sig detta regelverk för att få tillgång till lån från västvärldens finansiella institutioner och bistånd från västvärldens biståndsgivare. Denna världsordning och vad som kallas för Pax Americana och liberal internationalism har ingenting med FN-stadgan att göra. FN-stadgan bygger istället på dåvarande kontinentala Västeuropas, Sovjetunionens och den globala syds krav på en suverän internationalism och den säkerhetsordning som ligger till grund för folkrätten – där inte minst Sverige varit drivande.

Den marknadsstyrda globaliseringen medförde en ojämn och exkluderande utveckling. Såväl i västvärlden som i det Globala Syd delades länder och befolkning in i vinnare och förlorare. Globaliseringen skapade även ekonomiska sår inom USA:s arbetarklass, Kina och andra tillväxtekonomier växte snabbare än USA självt vilket reducerade USA-arbetarnas köpkraft. En utveckling som medförde geopolitiska maktskiften, framväxten av BRICS med alternativa valutasystem liksom Kinas Belt and Road initiativ (BRI), något som sammantaget ifrågasatte dollarns och USA:s dominans. (BRICS, består av några av världens största och mest växande statsekonomier, Brasilien, Ryssland, Indien, Kina, Sydafrika, Egypten, Etiopien, Indonesien, Iran och Förenade arabemiraten. Ambitionen är att utveckla alternativa ekonomiska och delvis politiska organ till Internationella valutafonden (IMF), Världsbanken m fl. -red)

- Det mer grundläggande problemet med försvaret av den regelbaserade ordningen för att upprätthålla västvärldens livsformer och livsstil är enligt mina perspektiv inte enbart geopolitiskt, sade Abrahamsson, det är också civilisatoriskt. Den liberala internationalismens ovillkorliga krav på fri handel, marknadens självreglerande processer och suveränitet oavsett inhemska kulturella traditioner stänger utrymmet för en diskussion om ett alternativt utvecklingstänkande samtidigt som behoven av en förändrad produktionsinriktning och resursanvändning alltmer gjort sig påmind – inte minst för att kunna hantera vårt tids verkligt stora samhällsutmaningar om modernitet, existentiell hållbarhet och människans relationer till naturen.

Upplösning av en unipolär världsordning – önskan om en multipolär ordning USA:s misslyckade försök att rädda den liberala världsordningen medför två konsekvenser som påskyndar övergången från en unipolär till en multipolär värld. Försöken att minska Kinas inflytande i Asien medförde att Xi Jinpins regering såg sig tvingade att agera för att stärka sitt inflytande inom det Globala Syd, inte minst genom sin aktiva delaktighet att bilda BRICS och att lansera Belt and Road Initiative (BRI). Enligt de gemensamma kommunkéerna från toppmötena var syftet med BRICS: "To contribute significantly to the development of humanity and establish a more democratic and equitable international order."

För det andra skapade försöken att uppgradera den gamla ordningen, utan att erkänna att ordningen själv var i kris, att det inhemska psykologiska och

politiska utrymmet i USA för en anti-globalistisk populism ökade. Det var något som Trump kunde mobilisera och använda sig av för sitt maktövertagande 2017.

Vägen öppnades för en mer protektionistiskt inriktad nationalism. Under sin första mandatperiod inledde Trump en systematisk nedmontering av USA:s multilaterala samarbeten (inom typ WTO, olika FN-organ, Parisavtalet etcetera) med målet att återupprätta USA:s fulla suveränitet i varje avtal. Därmed förkastades i praktiken "den regelbaserade ordningen". För att förstå USA:s minskade unipolära ledarskap kan vi ta hjälp av den italienske politiske filosofen Antonio Gramscis teoribygge från 1920. I hans anteckningar från fängelset försökte han fånga en krisperiod där den gamla ordningen förfaller, men en ny ännu inte helt har uppstått, en tid av instabilitet och osäkerhet, nedgången i den härskande klassens dominerande inflytande och kampen för en ny social och politisk ordning. Perioden kännetecknas av konkurrerande ideologier och sociala krafter som kämpar om dominans, och under denna tid kan "sjukliga (morbida) symptom" uppstå, vilket återspeglar det gamla systemets sammanbrott.

Maj Ardesjö samtalar med Hans Abrahamsson

Gramsci skrev under fascismens framväxt i 1930-talets Italien, men Abrahamsson menar att hans analys är relevant än idag. Som vi alla ser runt omkring oss präglas vår samtid av multipla kriser när det gäller såväl global och regional samhällsstyrning (FN:s och

EU:s roll för att hantera klimat, migration), nationell och lokal samhällsstyrning (samhällstillit, ekonomisk otrygghet och ett teknologiskt skifte som omdanar allt från arbete till social samvaro). Det här är symp- tom på en förskjutning i den globala hegemoniska ordningen, där västerlandets roll och modell inte längre är hållbar och som också gradvis återspeglar sig på nationell och lokal nivå.

Trump inser att USA förlorat sitt unilaterala ledar- skap och vill förstöra världsordningen och skapa utrymme för nya spelregler. Det destruktiva momen- tet är tänkt att bana väg för en ny typ av amerikansk dominans genom uppdelning i intressesfärer mellan stormakterna utifrån en bilateral makthierarki. Efter sitt andra maktövertagande har Trumpadmi- nistrationen slutat låtsas. USA försöker inte längre ”leda” en global ordning – det försöker konstruera ett nytt system av asymmetriska beroenden, bilateral lojalitet och maktsfärer. Den nuvarande politiken är därför inte strategilös – det är en återgång till äldre hegemoniska ideal. Den konservativa revolutionens tänkare inspirerar till en syn på historia som cyklisk, där ordning bara kan uppstå ur radikal omstöpning. -Det här är inte en ad hoc baserad och nyckfull politik utan mål – kaoset är snarare en metod för att skapa utrymme för en ordning där USA återigen kan dominera världen genom hanterad strategisk kon- kurrens och indelning i maktsfärer. Tullpolitiken är inte ett avsteg från amerikansk tradition, utan ingår som ett viktigt led i en konsekvent strategi för att kunna navigera och behålla sin maktposition i en ny geopolitisk och historisk terräng.

De maktpolitiska globala förändringarna har medfört behov för såväl USA som för Kina och Ryssland av att positionera sig för att behålla ett så stort inflytan- de över världsekonomin och dess säkerhetsarkitektur som möjligt. För USA handlar det om förutsättning- arna för fortsatt dominans om än med andra medel. Trump-administrationen pratar om en multipolär värld i termer av tre maktcentra (främst USA och Kina men delvis också Ryssland) med suveräna in- tressesfärer utifrån vars och ens säkerhetsintressen. Problemen med den världsordning som USA öppnat upp för är att den inte tillgodoser kraven på en mer demokratisk ordning där också små nationer kan göra sin röst hörd. Bristen på politiska kanaler från och till riskerar våldsamma reaktioner (asymmetrisk krigföring) från olika befolkningsgrupper som kän- ner sig kulturellt och ekonomiskt exkluderade.

Anledningen till att USA kräver militär upprustning

i de europeiska NATO-länderna ska inte primärt uppfattas som defensiv, utan strategisk och fram- åtblickande. I en kommande multipolär konflikt mel- lan USA och Kina är Ryssland en osäker bricka. De europeiska NATO-ländernas uppgift skulle då kunna tänkas bli att dels genom fortsatt krig i Ukraina för- svaga Ryssland så att det inte effektivt kan bistå Kina, dels genom ingångna bilaterala militära avtal med USA (DCA-avtalen) stödja USA:s förväntade militä- ra konfrontation med Kina i sydkinesiska havet.

Utifrån detta perspektiv blev det just avslutade Na- to-mötets beslut om att öka medlemsländernas försvarsutgifter till 5 procent av BNP en stor fram- gång för USA. Västländernas underrättelsetjänsters fokus på det ”ryska hotet västerut” skulle närmast kunna uppfattas som instrument för att motivera folkligt stöd till den massiva upprustning som över- enskommits. Detta sker parallellt med den långsikti- ga strategin att förbereda Europa för den nödvändiga rollfördelning i den nya stormakts-dynamiken som krävs för att Europa skall kunna förbli en ekonomisk och teknologisk tillväxtorienterad och konsumtionsinriktad privilegierad del av det Globala Nord. Något som förklarar den stora vikt som EU lägger vid det tänkta associeringsavtalet med Ukrai- na och sin fortsatta expansion österut.

Ur detta perspektiv kan vi också delvis förstå svensk rustningsiver. Även Sverige behöver förstärka sig militärt inför den stormaktskonflikt som kan förvän- tas med Kina. Om inte annat för att hålla sjöfartsvägarna öppna genom Sydkinesiska havet. Den senaste svenska försvarsberedningen målar upp en betydligt starkare hotbild när det gäller Kina som globalt systemhotande kraft än tidigare.

Försvarsberedningens rapporter – som speglar poli- tisk konsensus – förmedlar ett budskap om att Sveri- ges säkerhet måste tolkas i ett globalt sammanhang – detta inte minst med tanke på Sveriges exceptionellt stora exportberoende. DCA-avtalet får i detta ljus be- tydelse långt utöver nationellt försvar – det fungerar som ett instrument för geopolitisk positionering i en värld där systemkonflikter mellan demokratier och auktoritära stater intensifieras.

Civilsamhälle för fred och utveckling när tiden ömsar skinn

I en första del utvecklade fredsforskaren Hans Abra- hamsson sin syn på vad som håller på att ske i världen, med stormakter som slåss om världs-

herraväldet. Han har också idéer om hur vi ska klarar oss ur en utveckling som troligen kan sluta riktigt illa. Och vi får också följa hur planerna såg ut på sommarlägret i Lindsberg när civilsamhällets organisationer organiserar sig lokalt, nationellt och globalt.

Mötet började med Hans Abrahamsson som här utvecklar sin syn på civilsamhällets roll för freden. Vi befinner oss i en mellanperiod där det gamla inte tillåts dö eftersom det nya ännu inte kan födas.

- Vi var 105 forskare och andra som skrev en artikel i Aftonbladet. Fanns det ett visst manöverutrymme för genomförandet av två olika internationella konferenser för att komma överens om regelverk för att stärka länders förmåga att hantera vår tids globala utmaningar? En konferens skulle handla om vikten av en ny säkerhetskonferens som kunde ta vid efter Helsingforskonferensen 1975. Den andra konferensen om den hållbara utvecklingens betingelser.

När det gäller säkerhetskonferensen behöver säkerhetsbegreppet breddas till att förutom militära hot inkludera andra typer av hot som kräver ett globalt samarbete, inte minst när det gäller frågan om klimatförändringarnas orsaker och effekter, pandemier och internationell kriminalitet. Till det kommer att den rådande säkerhetsstrukturen är alltför ensidigt beroende av ett fortsatt amerikanskt ledarskap och en enpolig ordning som i allt högre utsträckning gått ur tiden. Säkerhetskonferensen ska därför också inleda diskussioner om en helt ny säkerhetsarkitektur som lever upp till de krav som bland annat BRICS-länderna ställer på en demokratisk multipolär värld med en rättvis maktindelning utifrån den suveräna internationalismens principer och med respekt för folkrätten. Inte minst gäller det Natos framtida roll liksom en mer jämlik och rättvis global samhällsstyrning som regionala block kan tänkas innehålla. Säkerhetskonferensen ska ses som en omstart på Helsingforskonferensen 1975. Den ursprungliga konferensen avsåg att skapa en återkommande plattform för dialog mellan öst och väst, OSSE, trots skilda världsbilder. Den byggde på principen att förhandling och respekt för suveränitet kunde samexistera med rätten till mänskliga fri- och rättigheter. Konferensen misslyckades med att uppfylla Sovjetunionens mål om att skapa en ny europeisk säkerhetsarkitektur som kunde ersätta de militära allianserna NATO (1949) och Warszawapakten (1955). Medan Västalliansen såg OSSE som ett komplement till, inte

en ersättning för NATO, ville Sovjetunionen ersätta militärblocken med ett all-europeiskt säkerhetssystem utan USA:s inblandning. Detta var någonting som USA bestämt avvisade. (OSSE Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa har som syfte att förebygga krig mellan de europeiska staterna, främja ekonomiskt samarbete samt slå vakt om de mänskliga rättigheterna, demokratins spelregler och rättsstatens principer i medlemsländerna. -red)

Abrahamsson pekade på att ukrainakonfliktens utveckling tillsammans med framväxten av en mer multipolär ordning har öppnat ett nytt fönster för en betydligt mer framgångsrik Helsingforsprocess 2.0. med syfte att skapa en Pan-europeisk säkerhetsarkitektur. För att en liknande konferens ska ha några möjligheter att nå sitt syfte spelar dialogens utformning en viktig roll. En strategiskt empatiskt inriktad dialog där parterna strävar efter att begripa sig på varandras bevekelsegrunder utan att nödvändigtvis hålla med varandra blir en förutsättning. Antagonistiska motsättningar måste bearbetas och fördomsfulla fiendebilder undanröjas. Det är genom att gå i varandras mockasiner som det blir möjligt att identifiera sammanfallande intressen och betrakta motparten, inte som fiende som måste utplånas utan som motståndare med – utifrån sina perspektiv – legitima anspråk.

En ny utvecklingskonferens

En hållbar fred och säkerhet handlar inte bara om frånvaron av krig. Det handlar också om att skapa förutsättningar som gör det möjligt att tillfredsställa de olika aktörernas grundläggande behov. Den norske fredsforskaren Johan Galtung var noga med att härvidlag skilja på negativ fred (frånvaro av våld) och positiv fred (närvaron av rättvisa, jämlikhet, social integration och mänsklig värdighet). Denna aspekt har blivit allt viktigare att beakta till följd av den negativa inverkan på natur och miljö som bland annat följt i den västerländska fossildrivna moderniseringens spår.

För den föreslagna utvecklingskonferensen blir det därför en viktig uppgift att mejsla fram utvecklingsstrategier för västvärlden som är mindre energikrävande (mindre tillväxtorienterade och konsumtionsinriktade) och som medger ett större miljöutrymme för det globala syd att tillgodose dess befolkning en ökning av materiell standard och välbefinnande. Inte minst måste de aktuella värdeöverföringarna från det Globala Syd till det

Globala Nord minska. Västvärldens levnadsstandard får inte längre bygga på fortsatt exploatering av det Globala Syd.

Därtill kommer att varken västvärldens regelbaserade ordning eller vad som framkommit om Eurasien-ländernas utvecklingstänkande tyder på några som helst förutsättningar för en fredlig och hållbar utveckling i dess samtliga dimensioner. Utvecklingstänkandet i bägge fallen är alltför tillväxtorienterat, konsumtionsinriktat och resursberoende – inte minst när det gäller behovet av fossil energi. Ett syfte med konferensen måste därför vara att inleda samtal om ett alternativt utvecklingstänkande som är långsiktigt mer hållbart – såväl ekologiskt, ekonomiskt, socialt som existentiellt. Det handlar här om vad som behöver göras för att ge förnyad energi åt genomförandet av FN:s globala mål för en hållbar utveckling (Agenda 2030) såväl när det gäller åtgärder på nationell som på en lokal nivå.

Abrahamsson citerade ett par rader ur en dikt av poeten Reidar Ekner som David Karlsson på Bokförlaget Korpen i Göteborg uppmärksammade Abrahamsson på:

*”Där nere längs marken, där börjar det nya
Medan dinosaurierna slåss och
brakar ihop”*

Civilsamhällets roll

På kort sikt handlar det för Sverige om att tillsammans med de övriga nordiska länderna påverka övriga europeiska natomedlemmar till att verka för att omgående återupprätta dialogen mellan USA och Ryssland med syfte att till varje pris undvika ett krig i Europa. En dialog mellan USA, Kanada, Europa och Ryssland är också av största vikt runt den säkerhetsstruktur som måste till för Arktis.

På längre sikt skulle Sverige kunna utnyttja sitt Nato-medlemskap till att tillsammans med de nordiska länderna spela en central roll för att få de nödvändiga säkerhets- och utvecklingskonferenserna till stånd – inte minst mot bakgrund av de nordiska ländernas tidigare gemensamma historiska erfarenheter. Problemet är emellertid att det knappast finns något

större opinionsmässigt stöd och politiskt utrymme för politiska eliter i de nordiska länderna att ta liknande initiativ. Här kom Abrahamsson med en uppmaning till freds- och miljörörelsen. Det nordiska civilsamhället skulle kunna spela en viktig roll, inte bara för att mobilisera opinionsstöd för politiska initiativ utan också genom att själva i samarbete med sina globala nätverk ordna ett europeiskt forum för Fred och Klimaträttvisa. Vi är många och samtal om fred och en hållbar utveckling är möjliga att föra! Även olika europeiska trossamfund med olika inriktningar tillsammans med sina nätverk skulle kunna komma att spela en avgörande roll.

Och Hans Abrahamsson avslutade med en personlig vädjan. Hans anförande ska ses som ett ärligt menat försök att kort sammanfatta bakgrunden till och huvudinnehållet i de 109:s fyra argument och avsluta med hur han själv ser på det civila samhällets uppgift och den stora betydelsen som ett nätverk som Fred och Klimaträttvisa kan spela i det opinionsarbete som måste till. Detta för att visa på fredens och den hållbara utvecklingens förutsättningar och därmed motverka militariseringen av det svenska samhället.

- Kära vänner, Vi lever i rädsans tid – rädslan kan bara hanteras genom mänskliga möten och demokratiska samtal. Rörelseriktningen i det spänningsfält vi befinner oss i är påverkbar. Vi kan alltså se detta som ett strukturellt tillfälle till förändring där de två föreslagna konferenserna spelar en viktig roll. Ett europeiskt forum för Fred och Klimaträttvisa liksom ett av freds- och miljörörelsen initierat Helsinki 2.0 skulle kunna vara ett sådant utrymme där det tematiska rummet inte bara vidgas, utan också lyckas mobilisera opinion och politiskt stöd. Då kan de slutsatser som dras och de åtgärder som identifieras konkretiseras i politiska initiativ och omsättas till praktik. Dialogen mellan politiska beslutsfattare och det civila samhället spelar en avgörande roll för att vi ska kunna gripa tillfället.

- Parallellt med arbetet för ett Europeiskt Forum för Fred och Klimaträttvisa får vi var och en så gott vi förmår ta upp samtalet med grannar och arbetskamrater hur vi kan föreställa oss en lokalt hållbar utveckling som gör det möjligt för mänskligheten att leva tillsammans i en värld i förändring.

Världen behöver fred, social- och klimaträttvisa nu!

Kollektivet som driver kursgården berättar om stället för deltagarna.

LINDSBERGS VÄNNER

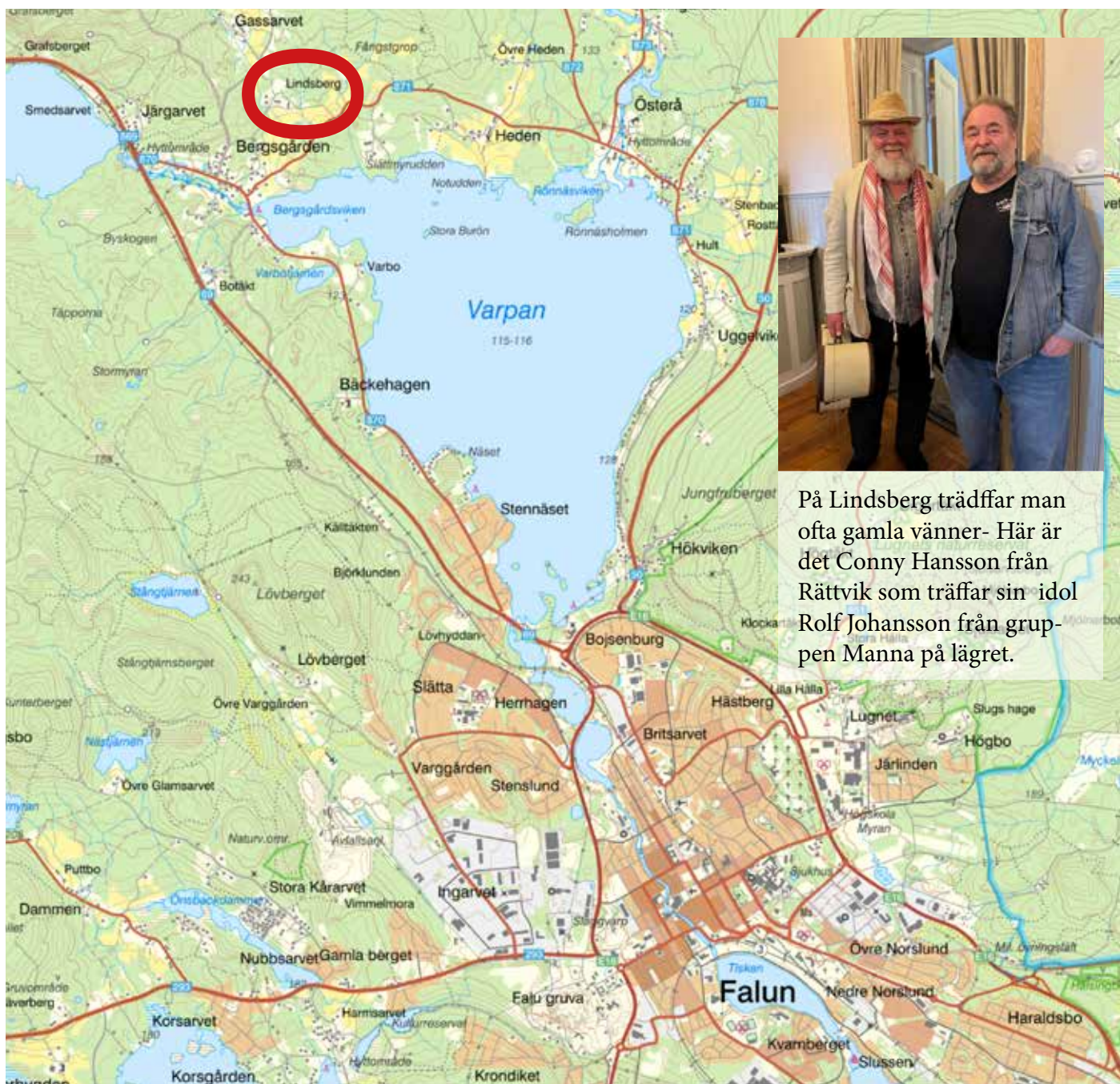
Allt sedan 1970-talet har Lindsbergs kursgård varit en av de viktigaste mötesplatserna för miljörörelsen och andra organisationer som verkar för "solidaritet, självfyllnad och resursbevarande". Med hjälp från de boende och arbetande gäster utvecklas Lindsberg hela tiden både inne och ute.

Just nu vill man bli mer som deltagare i skötseln och driften av kursgården. Funderar du på ett eftermiddags boende så får du gärna kontakta oss och sen kanske komma på besök, för att känna efter om Lindsberg kan vara något för dig.

Och varför inte förlägga en kurs eller ett möte på Lindsberg?

Mer info finns under rubriken "Anordna kurs".

<https://www.lindsberg.org>

På Lindsberg trädfar man ofta gamla vänner- Här är det Conny Hansson från Rättvik som träffar sin idol Rolf Johansson från gruppen Manna på lägret.

Jaan Cortobius i mitten deltar i gruppdiskussionen om aktionsdagar under lägret

Ovan: Aktivister samlar underskrifter till uppropet för Fred och klimaträttvisa i Afrika

Det började i Sverige. Nu hakar ungdomar i Afrika på. Uppropet är översatt till Swahili och i Kisumu i Kenya vid Victorisjön hålls ett ungdomsmöte med uppropet som grund på samma sätt som sommarlägret. Samtidigt går Afrika om Europa i antalet organisationer som undertecknat uppropet. 19 i Sverige och en i Portugal blir 20 i Europa medan 24 undertecknat det i Afrika.

Start Funding Peace,
protect our people and
nature.

Stop Funding War,
protect our people and
nature from loss and
damage.

Swahili Petition

PCJ Youth Summit

LIMITLESS MIND
success oriented

PEACE AND CLIMATE JUSTICE

Fred & Klimaträttvisa!

Kom med och bygg en rörelse för fred på jorden och fred med jorden. Nu måste vi samlas lokalt, nationellt och internationellt för eldupphör och fredsförhandlingar i alla krig, för konkreta lösningar på klimatnödläget och för rättvis fördelning av resurser.

Militariseringen både i Sverige och över hela världen slukar enorma resurser som behövs för att lösa klimatkrisen och andra stora problem i vår tid. Att fortsätta skövla och utnyttja naturtillgångarna som om de var oändliga gör planeten obeboelig. Själva livet är hotat.

Vi kan inte fortsätta leva som om det finns fyra jordklot. Energianvändningen måste minska kraftigt, både genom energisnål teknik och ett energisnålt levnadssätt. Vi måste ha ett resursbevarande samhälle och då krävs en genomgripande förändring av det ekonomiska systemet och hela samhället – en förändring som gynnar både dem som bor på landsbygd och i stad, folk som arbetar i jordbruk, skogsbruk, industri och servicenäringar.

Krig innebär att människor dödas, skadas och traumatiseras. Människor drivs på flykt. Bostäder, gemensamma byggnader och infrastruktur förstörs. Miljön skadas av föroreningar, minor och bomber.

Krig leder till militär upprustning, de skapar fiendebilder och bygger murar mellan människor.

Vi behöver bygga broar för att leva tillsammans och kunna arbeta för att lösa klimatkrisen. Vi måste skapa ett gott liv för jordens befolkning. Vi måste samarbeta för att trygga matförsörjningen och spara på våra tillgångar. Vi vill att miljarderna för militär upprustning i stället satsas på klimat, skola, vård och omsorg.

Vi uppmanar enskilda och organisationer att komma med och skapa en folkrörelse för fred och rättvisa.

Fred och klimaträttvisa nu!

Nedrustning – för miljö och välfärd!

För en rättvis värld!

Arbetsgruppen för fred och rättvis klimatomställning stockholm@svenskafreds.se
Jordens vänner/fredsutskottet, Artister för fred och Fridays for future/Lund
slowclimate@gmail.com var de första undertecknarna av detta upprop. Nu är
listan på grupper som anslutit sig lång och det tillkommer nya – i flera länder.
Se <https://actionnetwork.org/forms/endorsingpcj/> (läs koden här bredvid)

FRED på & med **JORDEN**

